

บรรณานุกรมแปล

วารสารฉบับนี้นับเป็นฉบับแรกของ พ.ศ.2561 มีนิพนธ์ต้นฉบับถึง 8 เรื่อง เรื่องแรก การวิเคราะห์ปริมาณ Eurycomanone ในรากปลาไหลเผือกด้วยวิธี High Performance Liquid Chromatography เป็นการพัฒนานิ่ววิเคราะห์สารสำคัญในรากปลาไหลเผือก ซึ่งพบว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมสามารถนำไปสู่การกำหนดปริมาณสารสำคัญในสมุนไพรนี้ นับเป็นการวิจัยพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ เรื่องที่สอง ผลของระยะเวลาการเก็บรักษาต่อปริมาณสารไซทรินจินในยาต้มบอระเพ็ด ซึ่งพบว่าสารสำคัญคงตัวอยู่ได้ 24 ชั่วโมง และในช่วง 72 ชั่วโมง สารสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญ นำเสียดายที่ผู้วิจัยมิได้วัดปริมาณที่ช่วง 48 ชั่วโมง

เรื่องที่สาม การเทียบปริมาตรระหานและผลที่มีต่อประสิทธิผลของยาเตรียม พบว่า ยาน้ำมัน และยาขี้ผึ้งที่เตรียมขึ้นจากการตวงเครื่องยาด้วยปริมาตรระหานที่เทียบมาตรฐาน มีประสิทธิผลดีกว่าที่เตรียมด้วยการตวงตามปริมาตรระหาน เรื่องนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทยต่อไป เพราะเกี่ยวข้องกับขนาดยาที่เหมาะสม เรื่องที่สี่ ประสิทธิภาพและความปลอดภัยทางคลินิกของตำรับยาอภัยสาลีในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังคงที่ระดับที่ 1-2 พบว่า การรับประทานยาตำรับดังกล่าวร่วมกับการรักษามาตรฐาน มีผลเพิ่มความเข้มข้นออกซิเจนในเลือด ลดความเหนื่อย เพิ่มคุณภาพชีวิต แต่เป็น

เพียงการศึกษาระยะที่สองสมควรศึกษาต่อไป เรื่องที่ห้า ผลของโปรแกรมส่งเสริมการออกกำลังกายแบบไทชิเพื่อลดอาการปวดข้อเข่าของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม ในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ป่วยมีระดับความปวดลดลงก่อนการทดลอง และกลุ่มการเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญ สมควรศึกษาเพิ่มเติม และติดตามระยะยาวขึ้นต่อไป

เรื่องที่หก การดูแลตนเองของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงในพื้นที่ตำบลหนองบอน จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งพบว่าสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพบางอย่างในกลุ่มผู้สูงอายุ โดยมีการรับประทานผักผลไม้เพิ่มขึ้นและรับประทานเค็มลดลง เป็นผลให้ค่าดัชนีมวลกายและเส้นรอบเอวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นับว่าน่าสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์หาเหตุปัจจัยที่ชัดเจนต่อไป เรื่องที่เจ็ด ประเพณีไหว้ครู : ความหมายและการมีส่วนร่วมสนับสนุนการอนุรักษ์การแพทย์แผนโบราณของไทยในยุคสมัยใหม่ เป็นผลการศึกษาของนักศึกษาชาวต่างประเทศจากบราซิล จึงเป็นมุมมองที่น่าสนใจที่ควรช่วยให้คนไทยเข้าใจและเห็นคุณค่าของประเพณีของเราเองได้ดียิ่งขึ้น เรื่องที่แปด ความปลอดภัย ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจของมารดาหลังคลอดที่อยู่ไฟตามหลักการแพทย์แผนไทย

เป็นผลงานจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกที่มีการพัฒนารูปแบบจากการอยู่ไฟของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้กับบุคลากรสาธารณสุขสามารถนำไปเป็นทางเลือกในการดูแลมารดาหลังคลอด ซึ่งผลการทดสอบพบว่ามีความปลอดภัย มีประสิทธิผล และมีความพึงพอใจสูง เพราะช่วยให้มดลูกเข้าอู่เร็ว ลดอาการเจ็บปวดแผลฝีเย็บ และลดความปวดเมื่อยตามร่างกายของมารดาหลังคลอดได้

บทปริทัศน์ในเล่มนี้เป็นเรื่อง **ปฏิทินการแพทย์แผนไทย** ซึ่งพบว่ามีความแตกต่างจากปฏิทินจันทรคติแต่ก็เป็นไปตามหลักโหราศาสตร์ไทยและดาราศาสตร์ปัจจุบัน โดยที่เรื่องจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จะทวีความสำคัญมากขึ้นโดยเฉพาะจากประกาศ ก.พ.อ. โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธาน ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2560 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ 31 ตุลาคม 2560 โดยมีข้อกำหนดในเรื่องจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในเรื่อง ข้อ 5.1.4 (6) ว่า “หากผลงานวิชาการมีการใช้ข้อมูลจากการทำวิจัยในคนหรือสัตว์ ผู้ขอตำแหน่งจะต้องยื่นหลักฐานแสดงการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันที่มีการดำเนินการ” กองบรรณาธิการ ของวารสาร

พิจารณาแล้วจึงกำหนดให้มีเรื่องจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการเป็นคอลัมน์ใหม่เพิ่มขึ้น โดยในฉบับนี้ ประเดิมด้วยบทปริทัศน์เรื่อง **แนวทางปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการวิจัยของคิงส์คอลเลจลอนดอน**

รายงานผู้ป่วยเป็น **รายงานผู้ป่วย 3 ราย ที่ تابอดแล้วกลับมามองเห็นอีกครั้ง** ผู้รายงานเป็นจักษุแพทย์ซึ่งพัฒนาวิธีการรักษาผู้ป่วยต้อหินโดยการนัดดวงตา เพื่อเพิ่มการไหลเวียนเลือดในลูกตา ซึ่งเป็นวิธีการรักษาแบบง่าย ๆ แต่พบว่าสามารถฟื้นฟูผู้ป่วยที่ถึงขั้น تابอดแล้วให้กลับมามองเห็นได้ทั้ง 3 ราย นับเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเป็นทางเลือกในการรักษาโรคนี้ต่อไป

บทความพิเศษเป็นเรื่อง **นโยบายสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข** สรุปผลการดำเนินงานสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพร 3 ชนิด ได้แก่ ฟ้าทะลายโจร มะขามป้อม และขมิ้นชัน เป็นการศึกษาเบื้องต้นที่ควรมีการศึกษาต่อเนื่องและขยายสู่สมุนไพรชนิดอื่น ๆ ต่อไป

ปกิณกะฉบับนี้ เป็นเรื่องของสมุนไพร ปลาไหลเผือก-ราก จากตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย และพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน และวารสารสโมสรก็เป็นเรื่องของปลาไหลเผือก จำนวน 5 เรื่อง

พบกันใหม่ฉบับหน้า

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์